

مسئولیت بی‌مسئولیتی شهروندان

13 بهمن 1400

با شیوع [ویروس کرونا](#) مردم در سراسر جهان بر آن شدند تا با مراعات و مراقبت دایم از ابتلای به آن جلوگیری کنند، با استفاده از ماسک و الکل پیگیر اخبار مرتبط با کوید ۱۹ شدند، آرام‌آرام با تزریق دز اول و دوم واکسن آرامش اندکی بر جهان مستولی شد، لکن پس از چندی متأسفانه شاهد صحنه‌های مرگباری هستیم، آری! این تصاویر دهشتناک و به مثابه قتل و دگرگشتی است. آنچه مقصود از این گفتار است «مسئولیت» شهروندان در «بی‌مسئولیتی» در انتشار ویروس کروناست. هدف از این گفتار درک هرچه بیشتر این مهم است که ما باید بدانیم با ماسک نزدن و رعایت نکردن پروتکل‌ها مرتکب جرم می‌شویم و طبعاً برای این اعمال ضمانت اجرا و مجازات تعیین شده است. مع‌الوصف همچنان می‌بینیم شهروندان عزیز ایرانی به مهمانی و سفر می‌روند و بدون ماسک در ادارات، کافی‌شاپ‌ها، سینماها و مراکز عمومی تردد می‌کنند که نه انگار ویروس مرگباری در کمین هر انسان نشسته است که با اندکی بی‌مبالاتی امکان مرگ و نابودی فراهم می‌شود.

بند «پ» ماده ۲۹۱ قانون مجازات اسلامی یکی از مصادیق «[جنایت شبه‌عمدی](#)» را چنین تعریف کرده است: «هرگاه جنایت به سبب تقصیر مرتکب واقع شود مشروط بر اینکه جنایت واقع شده مشمول تعریف جنایت عمدی نباشد» لذا ممکن است فردی که به عمد و با (تقصیر) اقدام به آلوده کردن افراد دیگر یا محیط می‌کند و به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم منجر به مرگ افراد می‌شود، مشمول مجازات مندرج در ماده فوق گردد.

همچنین در ماده ۴۹۳ قانون مذکور مقرر شده است: «وجود فاصله زمانی، میان رفتار مرتکب و نتیجه ناشی از آن، مانع از تحقق جنایت نیست، مانند فوت ناشی از انتقال عامل بیماری کشنده که حسب مورد موجب قصاص یا دیه است. حکم این ماده و (ماده ۴۹۲) این قانون در مورد کلیه جرایم جاری است.» لذا مستند به ماده فوق، ممکن است که فردی اقدام به آلوده نمودن فرد دیگری نماید، با این حال وجود فاصله زمانی‌ای مانند دو هفته و موارد دیگری که در ماده فوق به آن اشاره گردیده، منجر به ایجاد ضمانت اجرای مندرج در ماده فوق باشد.

همچنین طبق ماده ۲۲ قانون طرز جلوگیری از [بیماری‌های آمیزشی](#) و بیماری‌های واگیردار، «اشخاصی که مانع اجرای مقررات بهداشتی می‌شوند یا در اثر غفلت باعث انتشار یکی از بیماری‌های واگیر شوند به هشت روز تا دو ماه حبس تادیبی و ۵۱ تا ۵۰۰ ریال جزای نقدی یا به یکی از این دو کیفر محکوم خواهند شد.» لذا با عنایت به مادتين فوق، آن افرادی که با وجود اطلاع از امیکرون و مهلك بودن انتشار این بیماری و درصد بالایی احتمال ابتلای دیگران بدان اقدام به سفر رفتن و مهمانی و دورهمی دوستانه و تردد در مجامع عمومی و مترو و تاکسی بدون ماسک می‌نمایند (بنا به مشاهدات عینی) باید مطلع باشند؛ فردی که مبتلا به بیماری بوده و در جامعه حضور پیدا کند، مرتکب جرم شده و مبتلا نمودن تعمدي دیگران با وجود عناصر غفلت و تعمد، از موجبات قرار گرفتن در صف مصادیق مادتين مذکور است.



طبق آمارها و مطالعات و به نقل از سایت‌ها و منابع خبری، هر فرد مبتلا به امیکرون افراد زیادی را می‌تواند مبتلا نماید، لذا غفلت و بی‌توجهی و ساده‌انگاری در این فقره؛ مانند بروز اعمالی همچون ماسک نزدن و عدم رعایت فاصله اجتماعی و عدم پرهیز از حضور در مجامع غیرضروری قطعاً و طبیعتاً مشمول مجازات می‌گردد و انتظار می‌رود شهروندان عزیز با دقت نظر بیشتر و تعمق منطقی‌تری پیرامون این موضوع به بررسی رفتارها و [کنش‌های اجتماعی](#) خود بپردازند چرا که در گذشته در خصوص رانندگی‌های بی‌محابا و خطرناک شهروندان مطرح می‌گردید: «يك لحظه غفلت= يك عمر پشیمانی!» لکن امروز و در وضعیت و شرایط بحرانی کنونی به جای این عبارات و کلمات بایستی بگوییم: «يك لحظه غفلت= يك عمر پشیمانی و پریر شدن و نابودی هزاران و حتی میلیون‌ها انسان و داغدار شدن بسیاری از خانواده‌ها و به دنبال آن تبعات نابودی نسل‌های آینده.»

و صد البته که زنجیره کلمات دیگری نیز در پی این عبارات خواهد آمد مانند تعطیلی کسب‌وکارهایی که به سبب فوت افراد ساکن و حاکم می‌شود یا بیماری روحی مردمانی که داغدار شدند و ... که به جهت جلوگیری از اطاله کلام پیش‌بینی تلخ این عبارات را خواننده این گفتار به نگارنده وامدار است.

فی‌الواقع همان‌گونه که پیش‌تر اشاره کردیم قوانین و مقررات ایران به صورت جدی و موثری در برخورد با متخلفین که بی‌توجه به پروتکل‌ها همچنان به آرایشگاه و سفر و سینما و دورهمی دوستانه می‌روند و همچنان بدون ماسک برای [یوتاکس](#) در مطب شلوغ با علم به امکان ناقل بودن یا حتی ناقل شدن و به دنبال آن مبتلا کردن دیگران حاضر می‌شوند؛ اقدام به تدوین و گردآوری قوانین و مجازات بازدارنده نموده است و هرگز با کسی شوخی ندارد!

امید بر آن است که شهروندان گمان بر این نبرند که چون واکسن زده‌اند از گزند بیماری مصون مانده‌اند و بناست تا پایان عمر ایمن و راحت به هر کجا قدم بگذارند!

فاصله‌گذاری‌ها و پروتکل‌ها همچنان پابرجاست و همین‌طور قانون هیچ‌گونه تغییری نکرده است! همچنان در صورت عدم رعایت مشمول مجازات خواهیم شد؛ لذا با عنایت به موارد مذکور امید است شهروندان عزیز جدی‌تر به این امور بنگرند.

****پریا اکبری**